

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет іноземної філології

Кафедра практики англійської мови

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни

ЛЕКСИКОЛОГІЯ

підготовки бакалавра

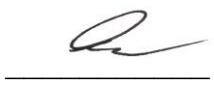
спеціальності 014 Середня освіта. Мова і література (англійська)

освітньо-професійної програми Середня освіта. Англійська мова

Силабус навчальної дисципліни «ЛЕКСИКОЛОГІЯ» підготовки бакалавра, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта. Мова і література (англійська), за освітньо-професійною програмою Середня освіта. Англійська мова.

Розробник: Єфремова Наталія Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри практики англійської мови.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри практики англійської мови (протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.).

Завідувач кафедри: Коляда Е. К.

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1а

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта. Мова і література (англійська)	Нормативна Рік навчання 3 Семестр 5-ий Лекції 16 год. Практичні (семінарські) 10 год. Самостійна робота 30 год. Консультації 4 год. Форма контролю: екзамен
Кількість годин/кредитів 60 год / 2 кредити	Середня освіта. Англійська мова	
ІНДЗ: ε	Бакалавр	
Мова навчання:		Англійська

Таблиця 1б

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта. Мова і література (англійська)	Нормативна Рік навчання 3 Семестр 5-ий Лекції 8 год. Практичні (семінарські) 6 год. Самостійна робота 38 год. Консультації 8 год. Форма контролю: екзамен
Кількість годин/кредитів 60 год / 2 кредити	Середня освіта. Англійська мова	
ІНДЗ: ε	Бакалавр	
Мова навчання:		Англійська

II. Інформація про викладача (-ів)

Прізвище, ім'я та по батькові	Єфремова Наталія Володимирівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри практики англійської мови
Контактна інформація	yefremova05@gmail.com
Дні занять	http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi Очні консультації: в день проведення лекцій / семінарських занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на електронні скриньки, зазначені в силабусі.

III. Опис дисципліни

1. Анонтація курсу.

Зміст дисципліни охоплює основні поняття і терміни, які застосовуються в науці про словниковий склад мови, яка є складовою частиною мовознавства й займається дослідженням окремих мовних знаків (морфем, слів, сталих словосполучень) та словникового складу мови в цілому.

Об'єктом курсу є словниковий фонд англійської мови (лексичні одиниці, вільні й усталені словосполучення з усіма їх особливостями і характеристиками).

Предметом курсу є походження лексичних одиниць, їх морфемна й семантична структура, базові способи творення, динаміка семантичного простору англійської мови та підходи до його вивчення, стилістичне та варіантне розшарування вокабуляру.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Мета курсу: дати необхідну суму знань, які теоретично узагальнюють і систематизують відомості про походження, розвиток і вживання словникового складу сучасної англійської мови і тим самим піднести рівень підготовки студентів з теорії мови, що сприятиме науковому розумінню теоретичних основ вивчення лексики як системи та сучасних методів лінгвістичних досліджень на рівні сучасного статусу науки про мову, що уможливить закласти теоретичні основи розуміння мови як інтегрованої сигніфікативної одиниці, що постійно розвивається.

Основні завдання курсу:

- ознайомити студентів із досягненнями вітчизняної й зарубіжної науки в галузі лексикології, її основними розділами (етимологія, семасіологія, словотворення, фразеологія, лексикографія);
- показати зв'язок лексикології з іншими лінгвістичними дисциплінами; сформувати у студентів уявлення про системність лексичного складу англійської мови;
- визначити основні типи морфологічної будови слів; комплексно розглянути засоби словотворення з огляду на ступінь їх продуктивності;
- дати у студентам уявлення про структуру лексичного значення; систематизувати відомості про семантичні класи слів;
- сформувати уявлення про динамічний характер мовної системи й ознайомити з основними шляхами поповнення словникового складу шляхом словотворення, запозичення, семантичного розвитку слів;
- розглянути головні проблеми сучасної англомовної лексикографії, типи словників та історію їх укладання;
- розвинути вміння аналізувати емпіричний матеріал, застосовуючи різні методи дослідження, робити самостійні узагальнення й висновки;

- підготувати студентів до самостійної навчальної та науково-дослідницької роботи – підготовки презентацій, доповідей, написання рефератів, кваліфікаційних робіт.

3. Результати навчання (компетентності).

Вивчення курсу лексикології сприяє формуванню *комунікативної, соціокультурної, інформаційної, соціолінгвістичної, дискурсної компетентностей*.

За підсумками курсу студенти *повинні* знати:

- термінологічний апарат і визначення основних понять лексикології як науки про словниковий склад мови;
- походження, розвиток і вживання словникового складу сучасної англійської мови;
- принципи класифікації словникового складу сучасної англійської мови;
- особливості морфологічної будови слів сучасної англійської мови;
- продуктивні, напівпродуктивні та непродуктивні шляхи словотворення; типи семантичної структури слова; механізми семантичних змін;
- стилістичні пласти сучасної англійської мови;
- основні діалекти та територіальні варіанти сучасної англійської мови;
- особливості та принципи класифікації англійської фразеології;
- галузі лексикологічних досліджень, провідних вітчизняних і зарубіжних вчених у них;
- основні концепції щодо визначення поняття слова, типів значень, характеру сполучуваності лексичних одиниць;
- основи лексикографії, типи словників, принципи побудови словників різних типів.

4. Структура навчальної дисципліни.

Таблиця 2 а

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. The Word as the Basic Object of Lexicology.						
Тема 1. Etymological Peculiarities of the English Word-Stock.	4	2	2			ДС + ЛАТ + КР /3
Тема 2. The Morphological Structure of English Words.	5	2		2	1	ДС + ЛАТ + КР /3
Тема 3. Word-Formation	6	2	2	2		ДС + ЛАТ + КР

						/ 3
Тема 4. Semasiology. Change of Meaning.	5	2		2	1	ДС + ЛАТ + КР / 3
Разом за модулем 1	20	8	4	6	2	12
Змістовий модуль 2. English Vocabulary as a System						
Тема 5. Polysemy vs Homonymy	6	2		4		ДС + ЛАТ + КР / 3
Тема 6. Semantic Groups of Words.	8	2	2	4		ДС + ЛАТ + КР / 3
Тема 7. Stylistic Peculiarities of the English Vocabulary.	8	2	2	4		ДС + ЛАТ + КР / 3
Тема 8. English Phraseology.	8	2	2	4		ДС + ДБ + КР / 3
Тема 9. Dialects and Variants of the English language	5			4	1	ДС + ДБ + КР / 3
Тема 10 English Lexicography	5			4	1	ДС + ДБ + КР / 3
Разом за модулем 2	40	8	6	24	2	18
ІНДЗ						10
Види підсумкових робіт						Бал
Іспит						60
Всього годин / Балів	60	16	10	30	4	100

Таблиця 2 б

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. The Word as the Basic Object of Lexicology.						
Тема 1. Etymological Peculiarities of the English Word-Stock.	5	2		2	1	ДС + ЛАТ + КР / 3
Тема 2. The Morphological Structure of English Words.	5	2		2	1	ДС + ЛАТ + КР / 3

Тема 3. Word-Formation	5		2	2	1	ДС + ЛАТ + КР / 3
Тема 4. Semasiology. Change of Meaning.	5			4	1	ДС + ЛАТ + КР / 3
Разом за модулем 1	20	4	2	10	4	12
Змістовий модуль 2. English Vocabulary as a System						
Тема 5. Polysemy vs Homonymy	7			6	1	ДС + ЛАТ + КР / 3
Тема 6. Semantic Groups of Words.	6	2		4		ДС + ЛАТ + КР / 3
Тема 7. Stylistic Peculiarities of the English Vocabulary.	8	2	2	4		ДС + ЛАТ + КР / 3
Тема 8. English Phraseology.	5			4	1	ДС + ДБ + КР / 3
Тема 9. Dialects and Variants of the English language	7		2	4	1	ДС + ДБ + КР / 3
Тема 10 English Lexicography	7			6	1	ДС + ДБ + КР / 3
Разом за модулем 2	40	4	4	28	4	18
ІНДЗ						10
Види підсумкових робіт						Бал
Іспит						60
Всього годин / Балів	60	8	6	38	8	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, ЛАТ – лексичний аналіз тексту, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, ІНДЗ – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

У межах кожної теми студенти виконують низку вправ, спрямованих на активізацію отриманих теоретичних знань і розвиток вмінь застосовувати їх під час розв'язання практичних завдань (за навчальним посібником – Гороть Є. І., Малімон Л. К. Fundamentals of Modern English Lexicology. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 268 с.).

Тема 1. Etymological Peculiarities of the English Word-Stock. – Ex. 8, 9, 11, 12, 16, 21. pp. 161–163.

Тема 2. The Morphological Structure of English Words. – Ex. 8, 9, 13. pp. 165–166.

Тема 3. Word-Formation. – Ex. 4, 5. pp. 167-168; Ex. 1, 2, 7, 20. pp. 169–172.

Тема 4. Semasiology. Change of Meaning. – Ex. 2, 5, 6, 8, 9. pp. 188–189; Ex. 10, 12, 17. pp. 189–191; Ex. 3, 5, 6, 8. pp. 192–193.

Тема 5. Polysemy vs Homonymy. – Ex. 1, 6, 8, 10. pp. 193-196; Ex 1, 2, 5. pp. 199–200.

Тема 6. Semantic Groups of Words. – Ex. 1, 3, 4, 5, 6, 7. pp. 201–203. Ex. 1, 2, 3. p. 207.

Тема 7. Stylistic Peculiarities of the English Vocabulary. – Ex. 1, 3, 4, 8, 11. pp. 209–211

Тема 8. English Phraseology. – Ex. 1, 2, 3, 4, 8, 12. pp. 211–214.

Тема 9. Dialects and Variants of the English language. – Ex. 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9. pp. 220–222.

Тема 10 English Lexicography. – Ex. 1, 2, 3, 4. p.222.

IV. Політика оцінювання

Навчальні досягнення бакалавра із дисципліни «Лексикологія» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Під час опрацювання навчальної дисципліни «Лексикологія» студент повинен добросовісно готоватися до усіх видів поточного, модульного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності.

Згідно з навчальним планом та пунктами силабусу студент виконує завдання, що включають опрацювання інформаційних джерел та літератури, підготовку до практичних занять (участь у дискусіях і дебатах, виконання самостійних та індивідуальних завдань, написання контрольних робіт і тестів, підготовку презентацій).

При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; списування та plagiat, а також результати відпрацювання пропущених з поважної причини занять. У разі відсутності з поважної причини на лекційному занятті студент представляє конспект теми, яку вивчали на пропущеному занятті. За відсутності на практичному занятті знання студента оцінюють за результатами тестування та усного опитування.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль відбувається у формі іспиту.

На іспит виносяться основні питання з курсу «Лексикологія», що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних завдань. Максимальна кількість балів за іспит – 60 (засвоєння теоретичного матеріалу – 20 балів; практичне завдання – 20 балів, лексичний аналіз тексту – 20 балів).

У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, студент може дібрати бали, виконавши написання інформаційно-аналітичного реферату.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всівидинавчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література

Основний перелік:

1. Антрушина Г. Б., Афанасьева О. В., Морозова Н. Н. Лексикология английского языка : учеб. пособие для студентов. 3-е изд. Москва : Дрофа, 2001. 288 с.
2. Арнольд И. В. Лексикология современного английского языка. Москва : ФЛИНТА : Наука, 2012. 376 с.
3. Гороть Є.І., Гончарук С. В., Малімон Л. К., Рогатюк А. Є., Рогач О. О. Теоретична й практична лексикологія сучасної англійської мови. Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. 340 с.
4. Гороть Є. І., Малімон Л. К. Fundamentals of Modern English Lexicology. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 268 с
5. Зыкова И. В. Практический курс английской лексикологии. Москва : Издательский центр «Академия», 2008. 288 с.
6. Єфремова Н. В., Павлюк А. Б., Шелудченко С. Б., Бойчук В. М. English Lexicology : Teaching Aid for Part-time Students. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. 60 с.
7. Квеселевич Д. І., Сасіна В. П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови. Вінниця, 2001. 117 с.
8. Кунин А. В. Курс фразеологии современного английского языка. Москва : Высшая школа, 1996. 224 с.
9. Кунин А. В. Фразеология современного английского языка. Москва : Книга по требованию, 2012. 289 с.
10. Ніколенко А. Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця : Нова книга, 2007. 528 с.

- 11.Jackson Howard, Etienne Zé Amvela. Words, Meaning and Vocabulary : An Introduction to Modern English Lexicology. A&C Black, 2000. 224 p.
- 12.Jackson Howard. Lexicography : An Introduction. L., N. Y. : Routledge, 2002. 141 p
- 13.Lipka Leonhard. An Outline of English Lexicology. Max Niemeyer Verlag, 1990. 223 p.
- 14.Potiatynyk Uliana. All About words : An introduction to Modern English Lexicology 1 : навч.-метод. посібник. Львів : ПАІС, 2014. 362 с.

Додатковий перелік:

1. Бистров Я. В. English Lexicology at the Seminars. Івано-Франківськ, 2010. 43 с.
2. Зацнй Ю. А., Бутов В. Н. Новая общественно-политическая лексика и фразеология английского языка. Запорожье : ЗГУ, 2000. 200 с.
3. Єнікєєва С.М. Системність і розвиток словотвору сучасної англійської мови. Запоріжжя : ЗНУ, 2006. 303 с.
4. Кульгавова Л. В. Лексикология английского языка : учебно-практические материалы. Москва : ACT : Восток-Запад, 2008. 511 с.
5. Левицкий В. В. Семасиология : монография для молодых исследователей. Винница : Нова Книга, 2012. 680.
6. Минаева Л. В. Лексикология и лексикография английского языка. Москва : ACT, Астрель, 2007 224 с.
7. Bussmann H. Routledge Dictionary of Language and Linguistics. L., N.Y. : Routledge, 2006. 1335 p.
8. Crystal D. Words, Words, Words. Oxford : Oxford University Press, 2007. 224 p.
9. Ganetska L.V. Lexi-Maker : Modern English Lexicology in Tables, Figures and Exercises. Київ : Ленвіт, 2004. 96c.
- 10.Phraseology and Culture in English /ed. P. Skandera. N.Y., L. : Routledge, 2007. 524 p.
- 11.Selmistraitis Linas. Seminars in English Lexicology. Semantics. Teaching aid for student of English Philology. Vilnius : Vilniaus pedagoginio universiteto leidykla, 2011. 72 p.